

UNIVERZITA PARDUBICE
Fakulta zdravotnických studií
Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Úroveň profesní připravenosti zdravotníků na setkání se smrtí

Autor práce: Eliška Taitlová

Studijní program: N5341 Ošetrovatelství

Studijní obor: T014 Ošetrovatelství ve vybraných klinických oborech

Akademický rok: 2012-2013

Typ práce: teoreticko-výzkumná

Oponent práce: MUDr. Zdeněk Kalvach, CSc.

Kritéria hodnocení práce	Hodnocení 1 - 2 - 3 - 4
Všeobecná charakteristika práce	
Kvalita a aktuálnost teoretických poznatků	1
Vyjádření vlastních myšlenek a vyvození závěrů	1
Odborný přínos	2
Stupeň obtížnosti práce	2
Posouzení výzkumné části (pokud je součástí práce)	
Stanovení výzkumného problému	2
Formulace výzkumného záměru a vytyčení cílů práce	2
Vhodnost zvolených technik a metodických postupů	1
Splnění cílů práce	2
Posouzení praktické části (pokud je součástí práce)	
Formulace cíle práce	
Vhodnost zvolených technik a metodických postupů	
Kvalita výsledků praktické části	
Splnění cílů práce	
Práce s odbornou literaturou	
Kvalita, aktuálnost a relevantnost zdrojů	2
Správnost bibliografických citací a odkazů	1
Formální stránka práce	
Dodržení doporučených pravidel a norem formální úpravy (směrnice UPa)	1
Jazyková úroveň práce	1
Kvalita, opodstatněnost a srozumitelnost příloh, tabulek a obrázků	2

Slovní vyjádření k hodnocení bakalářské práce:

Zpracování textu je stylisticky, gramaticky i graficky pečlivé a plně odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce. „Překlepy“ jsou nečetné a jen zcela výjimečně je zkomolení textu (s. 22).

Autorka uvádí 53 relevantních bibliografických citací – je škoda, že vůbec nezmiňuje žádnou publikaci z cenné ediční produkce nakladatelství Cesta domů (hospicové sdružení), která se problematiky diplomové práce bezprostředně týká, a to včetně vzdělávání (viz www.cestadomu.cz či www.umirani.cz).

Z formálního hlediska by seznamy tabulek a obrázků (strany 89 a 90) měly být spíše pojaty jako tabulky (zahrnout sem i obr. 1 a 2) a grafy s vypuštěním obr. 10 a 11, tedy vzorců.

Učební plány a vyhlášky by však lépe měly být uvedeny jako přílohy až za textem.

Za vhodnější označení kapitoly 10 považuji „Výsledky dotazníkového šetření“ - takto ve výzkumné práci formálně chybí „výsledky“.

V této kapitole by také měly být uvedeny výsledky odpovědí na všechny otázky dotazníku (znění otázky, graf, verbální souhrn), zatímco formulář nevyplněného dotazníku by měl být jednou z příloh práce. Při provedení, které zvolila autorka, by alespoň mělo být v úvodu kapitoly konstatováno, že odpovědi na zbylé otázky jsou součástí příslušné přílohy.

Věcné připomínky k teoretické části:

S. 10 – „umísťování umírajících a nevyлéčitelně nemocných do zdravotnických zařízení“ spíše stagnačně přetrvává, než že by nově narůstalo (nedaří se prosazení a rozvoj komunitních služeb)

S. 13-15 - model adaptace na umírání podle Kubler-Rossově (5 fází) není univerzální a je v současnosti spíše opouštěn

- terminální stav není okamžik smrti

S. 18 – pozor na idealizaci umírání v historii: umírání v domácím prostředí bylo sice běžné, ale nikoliv idylické, velmi často bylo kruté, bez tlumení symptomů, mnohdy za faktického nezájmu rodiny a bez její účinné podpory – „funkční vzorce chování“ se sice vyvinuly, ale spíše společensky, nikoliv úlevně

S.20 – paliativní péče by neměla být vázána na specializovaná oddělení – jde o styl práce kdekoliv

S. 23 – umírající v agonii jen někdy slyší a vnímá okolí

S. 39-40 – v textu se uvádí, že Vyhláška 39/2005 Sb. nezmiňuje požadavky na vyučovací předmět týkající se umírajících, ale v tabulce je uvedena paliativní medicína s minimálním požadavkem 10 hodin.

S.48 – konfrontační techniky se týkají více psychoterapie a osobnosti pečujících než paliativní péče – obecně by možná prospělo jasnější rozlišení profesní připravenosti na setkání a vyrovnání se s fenomenem smrti a na poskytování kvalitní paliativní péče.

Věcné připomínky k výzkumné části:

Oceňuji stručné metodické uvedení výzkumu a statistické zpracování vybraných dat.

Při hodnocení respondentů je obtížné brát jako jednu skupinu jak všeobecné sestry, tak lékaře, a to jak z hospice, tak z FN – zkušenosti se smrtí a umíráním i postoje k nim jsou u nich příliš různorodé.

Pokud jsou 2 skupiny různě početné, je sestavení grafů z absolutního počtu jedinců méně přehledné než využití procent.

Ze závěru není zcela jasné, jaká tedy vlastně profesní připravenost zdravotníku na setkání se smrtí je.

Je škoda, že autorka nepracuje i s odpověďmi na další otázky (i proto by měly být uvedeny souhrnně ve výsledcích a nikoliv až v příloze) – jsou zde zajímavé podněty pro diskusi, např. vzdělávání v paliativní problematice bylo zaměřeno holisticky s důrazem na psychiku a etiku, ale studenti i zdravotníci z praxe se převážně cítí být připraveni na péči o tělo a vesměs

nepřipraveni spirituálně, ale přesto se většinou cítí připraveni na rozhovor s umírajícími lidmi?

Diskusi by zasluhovala vysoká míra neznalosti jistých známek smrti u zdravotníků z praxe, dokonce z hospiců (s. 106).

Stejně tak by diskusi zasluhoval i nízký význam přisuzovaný závažnosti „umírání na přístrojích“ jak mezi zdravotníky, tak mezi studenty (s. 107). Nepředstavuje tak argumentování běžným umíráním na přístrojích spíše mýtus na podporu až nepřijatelné laicizace paliativní péče?

Závažné je zjištění, že studenti i zdravotníci z praxe většinou považují stávající systémový přístup k umírajícím v ČR za špatný a nedostatečný.

Doplňující otázky pro obhajobu bakalářské práce:

Jak si autorka vysvětluje, že podle odpovědí bylo vzdělávání v paliativní problematice zaměřeno holisticky s důrazem na psychiku a etiku, ale studenti i zdravotníci z praxe se převážně cítí být připraveni na péči o tělo a vesměs nepřipraveni spirituálně, ale přesto se většinou cítí připraveni na rozhovor s umírajícími lidmi?

Jaká tedy vlastně profesní připravenost zdravotníku na setkání se smrtí je a v čem vidí autorka větší problémy – v úrovni poskytované paliativní péče, nebo v psychické (ne)rovnanosti se smrtí (vlastní, blízkých lidí, pacientů)?

Výsledná klasifikace: Velmi dobře	
--	--

Doporučuji / nedoporučuji bakalářskou práci k obhajobě.

Dne: 23. 5. 2013

Kalvach.....

Podpis oponenta práce

Vyhovující podtrhnete